

59 **בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּאֶבֶל**, כמו שיבואר להלן.
60 מבארת הגמרא: **הִלְכָה בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל בְּטַרְפָּה**, היינו **הָא**
61 **דְּאִמְרִין** לעיל שבני מעיין שניקבו וליחה סותמתן כשירה. ומבררת
62 הגמרא: מה שאמר הלכה **בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּאֶבֶל**, **מָאִי הִיא** שיטת רבי
63 שמעון ובאיזה דין נאמרה.
64 הברייתא במסכת מועד קטן (כא) דנה באדם ששמע באיחור על מיתת
65 קרובו שחייב עליו באבילות, ובא לישב את ימי האבילות עם שאר
66 האבלים. נחלקו תנא קמא ורבי שמעון, האם הוא מונה לעצמו את
67 שבעת ימי האבילות, או שכיין שיעקר מניין ימי האבילות הולכים לפי
68 היושבים בבית, הרי הוא נגרר אחריהם ומונה עמם את ימי האבילות,
69 ואף אם ישב פחות משבעה ימים די בכך.
70 מבארת הגמרא: דברי רבי יוחנן נאמרו על מה ששנינו מחלוקת
71 תנאים בענין אבילות, **דְּתַנְנֵן** בברייתא (מ"ק כא), אחד מן המתאבלים
72 שלא היה עם בני הבית בשעת הקבורה, **כָּל** – בתוך **שְׁלֹשָׁה יָמִים**
73 **הָרִאשׁוֹנִים** ממייתת המת, **כָּא מְקוּמָם קְרוּב** – אם הוא היה בתוך
74 מהלך יום אחד ובא לשבת באבילות יחד עם שאר האבלים, **מוֹנֵה**
75 **עִמְהֵן** את ימי האבילות כמניינם, ואינו מונה שבעה ימים מתחילה,
76 אולם אם בא **מְקוּמָם רְחוֹק** יותר ממהלך יום אחד, **מוֹנֵה לְעַצְמוֹ**
77 שבעה ימים, ואינו מצטרף למניינם.
78 **מְכַאֵן וְאֵילָּה**, אם בא לאחר שכבר ישבו שלשה ימים באבילות,
79 **אֶפְילוּ כָּא מְקוּמָם קְרוּב** אינו מצטרף עמהם אלא **מוֹנֵה לְעַצְמוֹ**
80 שבעה ימים מתחילה. **רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר**, אֶפְילוּ בא האבל ביום
81 **הַשְּׁבִיעִי**, אם **כָּא מְקוּמָם קְרוּב**, **מוֹנֵה עִמְהֵן** – מצטרף למניינם
82 ומסיים עמם את האבילות, כיון שבא כשעדיין לא נסתיימה
83 האבילות. ועל כך אמר רבי יוחנן הלכה כרבי שמעון.
84 מספרת הגמרא: **אָמַר מֵאֵן דְּהוּא** – אמר אחד מן התלמידים ששמע
85 פסק זה, **אֵיזוֹי וְאֵיִסַּק** – אזכרה ואעלה לארץ ישראל למקומו של רבי
86 אבא בריה דרבי חייה בר אבא, ו**אָמְרָה לְשַׁמְעֵתָא מְפּוּמִיָּה דְּמָרָה**
87 – ואלמד את השמועה מפי החכם עצמו שאמרה. **כִּי סְלִיַּק** – כאשר
88 עלה אותו תלמיד לארץ ישראל, **אֲשַׁכְּחִיה** – מצאו לרבי **אָבָא בְּרִיה**
89 **דְּרַבִּי חֵיִיא בַר אָבָא** בעל המימרא, **אָמַר לִיה** – שאלו התלמיד לרבי
90 אבא, האם **אָמַר מַד הִלְכָה בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל בְּטַרְפָּה**. **אָמַר**
91 **לִיה רַבִּי אַבָּא**, **הִרִי לֹא** אמרתי שהלכה כן, אלא להיפך, **אֵין**
92 **הִלְכָה** כמותו בטריפות, **אָמַרִי** – שאל התלמיד שוב, הדבר הנוסף
93 שאמרו בשמך שהלכה **בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּאֶבֶל**, **מָאִי** – האם נכון הוא
94 שפסקת הלכה כמותו. **אָמַר לִיה רַבִּי אַבָּא**, **פְּלוּתָא נִינְהוּ** –
95 מחלוקת יש בזה אם הלכה כרבי שמעון אבל או לא, **דְּאֵיתְמַר**, **רַב**
96 **חֲסִידָא אָמַר**, **הִלְכָה** כרבי שמעון, **וְכֵן אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן**, **הִלְכָה** כרבי
97 שמעון. **וְרַב נְהָמָן אָמַר**, **אֵין הִלְכָה**.
98 פוסקת הגמרא: **וְאֵין הִלְכָה בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל בְּטַרְפָּה**,
99 ואפילו אם הליחה סותמת את הנקב הבהמה טריפה. **וְהִלְכָה בְּרַבִּי**
100 **שְׁמַעוֹן בְּאֶבֶל**, שאף אם בא ביום השביעי מצטרף לאבילי הבית.
101 והטעם שיש לפסוק כמותו אבל, משום **דְּאָמַר שְׁמוּאֵל הִלְכָה**
102 **בְּדַבְּרֵי הַמִּיקָל בְּאֶבֶל**, ולכן כאן שרבי שמעון הוא המיקל, שאף ביום
103 השביעי מצטרף עם שאר האבלים ואינו צריך למנות שבעה ימים
104 שלמים, הלכה כמותו.
105 מביאה הגמרא דין נוסף בהכשרת נקב הנמצא באחד האיברים
106 הפנימיים: **אָמַר רַב שִׁמְיָ בַר חֵיִיא**, אם נמצא נקב בבהמה במעינים,
107 ואין ידוע אם נעשה בחייה וטריפה, או שנעשה לאחר שחיטה,
108 **מְקִיפִים בְּגִינֵי מְעִיִּים** – נוקבים נקב אחר נוסף בצידו, סמוך לנקב
109 הקיים המסופק, ומשוויים בין הנקבים, ואם נמצאו דומים זה לזה
110 במראהם, ניתן להכשירה, שעל ידי כך ידוע שנעשה לאחר שחיטה,
111 שהרי שזה במראהו לנקב השני שעתה ניקב, ואילו היה זה הנקב
112 הקיים נעשה לפני שחיטה, לא היו דומים במראהו זה לזה.
113 מביאה הגמרא מעשה רב בהלכה זו, שבו מתבאר דין נוסף בזה: **הִנְהוּ**
114 **– הָיוּ בְּנֵי מְעִיִּים** שנמצא בהם נקב ולא היה ניכר אם מחיים או לא,
115 **דְּאָתוּ לְקַמְיָה דְּרַבָּא** שיפסוק בכשרות הבהמה. **אֶפְיִנְהוּ – עִשָּׂה**
116 רבא נקב אחר בצידו של הנקב הנמצא כדי לראות אם שוים הם

1 **וְלִדְיָן** – לנו בני בבל, אף אם איננו אוכלים אותו, אך האם נאמר
2 **דְּמִיִּסְתָּם נְמִי לֹא סָתִיִּים** – שגם לענין סתימת נקב יחשב כחלב טמא
3 שאינו סותם, כלומר, אף אם איננו סומכים בזה על מנהג ארץ ישראל
4 לאוכלו, מכל מקום לענין סתימת נקב דינו כחלב טהור וסותם אף
5 לבני בבל. ויש לשמוע מדבריו של רב נחמן שהחלב שבו נחלקו
6 מנהגי ארץ ישראל ובבל הוא הסותם, והוא שקראו בר חימצא, ועל
7 כך אמר שבו נחלקו בני בבל וארץ ישראל.
8 מוסיפה הגמרא ומבארת על מה נחלקו. הקיבה צורתה שהיא כפופה
9 כקשת, ויש בה חלב שמונה מעל הכפיפה והוא הנקרא 'דאקשתא',
10 כלומר על הקשת שמועל, ויש בה אחר שמונה בתוך הכפיפה והוא
11 הנקרא 'דאייתרא', היינו על מקום יתר הקשת. מבארת הגמרא:
12 **דְּאִמְרֵי שְׁתָּא** – החלב שעל הקשת, **בּוֹלִי עֲלֵמָא** – בין בני בבל ובין בני
13 ארץ ישראל **לֹא פְּלִיגֵי דְּאִסְרִי**, שהרי הוא אינו מחובר לקיבה אלא
14 במקום אחד באמצעיתו, וכולו הוא נפרד כ'תותב', כדלעיל (מ"ט),
15 שחלב שהוא תותב שפרוש כשמלה אסור בין לרבי ישמעאל ובין
16 לרבי עקיבא, **כִּי פְּלִיגֵי** – וכל שנחלקו הוא רק בחלב 'דאייתרא' –
17 שעל היתר, שהוא מחובר לקיבה ואינו 'תותב' אלא שיש בו קרום
18 ונקלף, שבני בבל סברו כרבי ישמעאל שכל שהוא קרום ונקלף אף
19 שאינו 'תותב' הרי הוא אסור, וחלב זה שעל היתר שכך הוא צורתו,
20 אף הוא אסור. ובני ארץ ישראל סברו שכל עקיבא שכל שאינו
21 'תותב' אף שהוא קרום ונקלף אינו חלב אסור ולכן אוכלים אותו.
22 **אֵיבָא דְּאִמְרֵי** לבאר מחלוקתם כך, בחלב 'דאייתרא' שאינו 'תותב',
23 **בּוֹלִי עֲלֵמָא לֹא פְּלִיגֵי דְּשִׁירִי** – שהוא מותר, שכולם הלכו בשיטת רבי
24 עקיבא שכל שאינו 'תותב' אינו אסור, **כִּי פְּלִיגֵי** בחלב 'דאקשתא',
25 שהוא מחובר לקיבה רק באמצעיתו, שבני בבל סוברים שנחשב
26 'תותב' שהרי בכלו אינו מחובר, ולפיכך נהגו בו איסור. ובני ארץ
27 ישראל סוברים שמועל חיבורו באמצעיתו אינו נחשב 'תותב'
28 והתירוהו.
29 מביאה הגמרא שאכן מצינו שבני ארץ ישראל הקילו לאכול חלב זה:
30 **כִּי הָא** – כמו שמצינו **דְּאָמַר רַב אֲוִיָּא אָמַר רַבִּי אֲמִי** ושהיה מבני
31 ארץ ישראל שבחלב דאייתרא **מְקַמְצִין** – חותכים ממנו מעט
32 למעלה, שאין לאוכלו מפני חלב הקרב האסור ששוכב עליו,
33 ואוכלים השאר. **וְכֵן אָמַר רַבִּי יְנָאי מְשׁוּם וְכֵן אָהֵד**, **מְקַמְצִין**.
34 מביאה הגמרא שגם נהגו כך הלכה למעשה: **אָמַר רַב אֲוִיָּא הִנְהוּ**
35 **קְאִמְנָא קַמְיָה** – הייתי עומד לפני **דְּרַבִּי אֲמִי**, וראיתי ש**מְקַמְצוּ** והסירו
36 מעט מחלב זה והשליכו ו**הִכּוּ לִיה** – והגישו לו את השאר ו**אָכְלוּ**.
37 מביאה הגמרא מעשה שבו ראינו חילוק המנהגים: **שְׁמַעִיָּה דְּרַבִּי**
38 **הִנְיָא** – משמשו של רבי חנינא **הִנְהוּ קְאִי קַמְיָה** – היה עומד ומשמש
39 לפני **דְּרַבִּי הִנְיָא**, הביאו לפניו חלב דאייתרא, **אָמַר לִיה רַבִּי חֲנִינָא**
40 למשמשו, **קְמוּזִין** – חתוך והשלך החלק הסמוך לחלב הקרב, ואת
41 השאר **הִב לִי דְּאִיבּוּל**, **חֲזִינְיָה דְּהוּי קְמַחְסָם** – ראדו רבי חנינא
42 למשמשו שהוא מהסס מלהגיש לו, **אָמַר לִיה רַבִּי חֲנִינָא**, ממה
43 שאתה מהסס ניכר **דְּבַבְלָאָה אָת** – שמבני בבל אתה שנוהגים בו
44 איסור, ואם כן **גּוּם שְׁדִי** – חתוך בשוה עד השורש והשליכהו כולו,
45 שאין לאוכלו.
46 מביאה הגמרא נידון נוסף בענין סתימת נקב: **הִנְיָא בְּרִייתָא**, **רַבִּין**
47 **שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר**, **בְּנֵי מְעִיִּין שְׁנִיקְבוּ וְלִיחָה** הנמצאת בפנים
48 המעינים דבוקה וסותמת לנקב, **בְּשִׁירָה**. מבררת הגמרא: **מָאִי לִיחָה**
49 – באיזו ליחה אמרו שבכחה לסתום וכשירה. מבארת הגמרא: **אָמַר**
50 **רַב כְּהֵנָא**, **שְׁוִיקָא דְּמְעִינָא** – הליחה הדבוקה בתוך המעינים מבפנים
51 **דְּנִפִיק אַנְב דִּוְחָקָא** – שאינה יוצאת אלא בדוחק רב ועל ידי סכין,
52 אבל ליחה שאינה דבוקה כל כך אין בכחה לסתום.
53 מביאה הגמרא שמועה הקובעת את ההלכה בענין זה: **גְּמִירֵי חֲבֵרָאִי**
54 – קיבלו חביריו **דְּרַבִּי אָבָא מְרַבִּי אָבָא**, **וּמְנוּ** – ומיהו מחביריו של
55 רבי אבא שקיבל ממנו, **רַבִּי יוֹרְאָה**, **וְאָמַרִי לָהּ** – ויש אומרים **דְּחֲבֵרָאִי**
56 **דְּרַבִּי יוֹרְאָה** קיבלו **מְרַבִּי יוֹרְאָה**, **וּמְנוּ רַבִּי אָבָא**. וכך קיבל ממנו, **(אָמַר**
57 **רַבִּי אָבָא) בְּרִיה דְּרַבִּי חֵיִיא בַר אָבָא**, **הִכִּי אָמַר (רַבִּי חֵיִיא בַר אָבָא**
58 **אָמַר) רַבִּי יוֹחָנָן**, **הִלְכָה בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל בְּטַרְפָּה**, **וְהִלְכָה**

התורה פ"ב ה"א): "האל הנכבד והנורא הזה מצוה לאהבה וליראה אותו שנאמר ואהבת את ה' ונאמר את ה'א תירא", הנה שיעור מצות אלו הוא אשר יורגשו בהרגש גופני בבשר הלב ממש, וכמו אדם הפוגש את אהבו הנאמן, ולא זו בלבד אז אים זאל ווערען גוט פון דעם, שישכח על כל הדברים המעיקים אותו, אלא עוד שיתעורר בו חיות פנימי בתקוה טובה, כי לבו טוב עליו, וכן במדת היראה נופל עליו פחד גדול ומורא, כי בשעה ההיא הוא נזכר על כל עניניו הלא טובים במחשבה דבור ומעשה, ולבו יכאב בכאב מורגש מיראת העונש ביר"ש ולפעמים הוא ברגש של ירא בושת או גם יראת הרוממות.

כשם שמצות תפלין, על דרך משל, יש לה מקום קבוע בראש ובזרוע, ומרגיש כבד התפלה של ראש וההדוק התפלה של יד - פן הוא במצות אהבה ויראה, וכמו שכתב הרמב"ם (יסודי התורה פרק ב' הלכה א'): האל הנכבד והנורא הזה מצוה לאהבה וליראה אותו, שנאמר "ואהבת את ה' אלוקיך", ונאמר "את ה' אלוקיך תירא". הנה שיעור מצות אלו הוא אשר ירגשו בהרגש גופני בבשר הלב ממש, וכמו אדם הפוגש את אהבו הנאמן, ולא זו בלבד שיהיה לו טוב מזה, שישכח על כל הדברים המעיקים אותו, אלא עוד שיתעורר בו חיות פנימי בתקוה טובה, כי לבו טוב עליו, וכן במדת היראה נופל עליו פחד גדול ומורא, פי בשעה ההיא הוא נזכר על כל עניניו הלא טובים במחשבה דבור ומעשה, ולבו יכאב בכאב מרגש מיראת העונש ביראת שמים, ולפעמים של ירא בשת או גם יראת הרוממות.

המשך ביאור למס' חולין ליום שני עמ' א

1 במראיהם, שאם יושו הרי מוכח שנעשה לאחר שחיטה ויכשיר, ולא
2 אידמו - ולא היו דומים הנקבים, ואם כן יש לחשוש שנעשה מחיים,
3 ורצה רבא להטריפה. א"ת - בא רב משרשיא בריה - בנו של רבא,
4 והיה ממשמש ביה באותו נקב האחר שנעשה רבא, ועל ידי כך
5 השתנה מראהו של הנקב ואידמו - וחזרו הנקבים להיראות דומים
6 זה לזה, והכשיר רבא. אמר ליה רבא לרב משרשיא בנו, מנא לך
7 הא - מנין לך חכמה זאת לעשות כך, אמר ליה רב משרשיא,
8 מדעתי הבנתי זאת, שהרי כמה ידי ממשמש בהני - כמה ידים
9 משמשו בנקב שכבר היה בתחילה, מקמי דליתי לקמיה דמר -
10 קודם שהובאו לפני אדוני, ואם כך רק על ידי מישמוש גם בנקב
11 החדש יתכן שיהיו הנקבים דומים זה לזה. אמר ליה רבא, תקים פרי
12 - הנה בני חכם הוא בהלכות מרפות פרי יוחנן שהיה חכם בכל
13 העניינים.

14 מביאה הגמרא הלכה זו בריאה שניקבה והדינים בו: רבי יוחנן ורבי
15 אלעזר דאמרי תרנויהו - אמרו שניהם, מקיפין בריאה - ניתן
16 לבדוק נקב הנמצא בריאה ולהוכיח שנעשה אחר שחיטה, על ידי
17 שנוקבים נקב נוסף סמוך לנקב שכבר קיים, שגם בריאה ניתן להבחין
18 בין נקב שלפני שחיטה לזה שאחר השחיטה. אמר רבא, לא אמרן
19 שניתן לסמוך על בדיקה זו אלא כשנוקב את הנקב החדש באותה
20 ערוגה - באותו צד הריאה וימיני או שמאלין שבו הנקב נמצא. שאו
21 ניתן להשוות בין הנקבים שהרי הם באותו מקום, אכל להשוות מנקב
22 הנמצא בערוגה שבצד זה של הריאה לנקב חדש שיעשה בערוגה
23 שבצידה השני, לא ניתן לסמוך על בדיקה זו, משום שיש לחוש
24 שהשינוי שבמראה הערוגות זו מזו, יגרום שנקב שבערוגה שבצד זה
25 אף שהיה מחיים, ידמה לנקב שבערוגה שבצד השני שנעשה לאחר
26 שחיטה. פוסקת הגמרא: והלכתא שאין לחוש לכך, ומקיפין אפילו
27 מערוגה שבצד זה לערוגה שבצד אחר, משום שעל אף השינוי
28 המועט שבין צידי הריאה עדיין ניתן להבחין בין נקב לנקב. אבל רק
29 מדקה לדקה - מנקב שבאונא זו לנקב שבאונא אחרת באותה ריאה,
30 וכן מנסה לנסה - מנקב שבאונמה זו לנקב שבאונמה אחרת שדומות
31 זו לזו, אכל לא מנסה - מנקב שבאונמה לדקה - לנקב שבאונא, ולא
32 מדקה - מנקב שבאונא לנסה - לנקב שבאונמה, משום שאין מראה
33 האונא דומה לגמרי למראה האונמה, ויש לחוש שידמה נקב שמחיים

34 לנקב שלאחר שחיטה.
35 מביאה הגמרא הלכה זו בפסוקת הגררת והדינים בו: אפי' ורבא
36 דאמרי תרנויהו, מקיפין בקנה - אם נמצא הקנה פסוק באופן
37 שמטריף את הבהמה, ואין ידוע אם נעשה מחיים או נעשה לאחר
38 שחיטה, נוקבים ופוסקים בקנה במקום אחר, ומשום בין המקומות
39 הפגומים ומבררים בכך אימתי נפסק הקנה. אמר רב פפא, לא אמרן
40 שניתן לסמוך על בדיקה זו, אלא כשנוקב את החדש באותה חוליא
41 - באותו שלש טבעות שבקנה שבהן נמצא הנקב, שאו ניתן להשוות
42 בין הנקבים מאחר שהם באותו מקום, אכל מחוליא שבה נמצא
43 הנקב לחוליא אחרת, לא ניתן לסמוך על בדיקה זו, משום
44 שהמקומות שונים זה מזה ויש לחוש שידמה נקב שמחיים לנקב
45 שלאחר שחיטה. פוסקת הגמרא: והלכתא שאין לחוש לכך, שהשינוי
46 שבין חוליא לחוליא מועט הוא, ולכן מקיפין אפילו מחוליא לחוליא,
47 ומברר חוליא - וכמו כן מקיפין על נקב שבצדדי הקנה ובתחתיתו
48 ששם דופנו רק וקלוש לנקב שנמצא במקום זה שבבר חוליא אחר,
49 אכל לא מחוליא לבר חוליא, וכן לא מבר חוליא לחוליא, ששונים
50 הם זה מזה ולא ניתן להבחין בין נקב הנעשה מחיים לנעשה לאחר
51 שחיטה.
52 מביאה הגמרא דין נקב בחלחולת והכשרתו: אמר זעירי, תלחולת
53 -[המעי האחרון, בסוף המעיים, שהוא שוה ואין בו עיקום והוא
54 שהריעי יוצא בו] שניקבה, בששה, הואיל ויריכים העומדות משני
55 צידיה מעמידות וסותמות אותה - את הנקב, שהרי היא אדוקה
56 בהם.
57 מבררת הגמרא: ונקבה שיעורו של נקב שניתן עדיין להכשירה משום
58 העמדת הירכים. משיבה הגמרא: אמר רבי אילעי אמר רבי יוחנן,
59 כשהוא במקום הדבק - במקום שדבוקה בירכים, אף שניקב ברובו
60 של חלחולת עדיין כשירה היא, ששם היא סתומה על ידי העצמות
61 המקיפות אותה, אבל שלא במקום הדבק, אפילו ניקבה במשהו
62 טריפה, ששם אין דבר לסותמה והריעי יוצא מהנקב ושורת לחללי
63 הגוף. אמרוה רבנן קמיה דרבא, משמיה דרב נחמן - אמרו
64 החכמים בני הישיבה לפני רבא דין זה משמו של רב נחמן, אמר להם
65 רבא, לאו מי אמניא לבו - האם לא אמרתי לכם לא תתלו ביה -
66 שלא תתלו ותאמרו משמו של רב נחמן

54. שמקום זה הוא מן המיצר ולמטה, ואף מקום זה הוא נגד המפרעתא.
 55. חזר רב אשי ושאלו: וְדַרְבֵּי אַבְיָא שפירש טפח אחרון בוטש הוא
 56. כרס הפנימי, וכן שיטתם דַּבְּנֵי מַעְרְבָא שפירשו שכל הכרס כולו הוא
 57. הפנימי, מֵאֵ – האם גם לשיטות הללו אין אתם חוששים, שהרי שני
 58. המקומות הללו אינם בכלל המפרעתא. אָמַר לִיה אַמִּימַר, הֲיֵי –
 59. השיטות הללו וְדֵאֵי פְּלִיגֵי והחמירו יותר מרבה בר רב הונא, ואנו בני
 60. נהרדעא נהגנו כרבה בר רב הונא.
 61. שנינו במשנה: רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, שיעור קרע בְּבַהמָה גְּדוּלָה כו' הוא
 62. טפח והקטנה ברובה.
 63. מבארת הגמרא שיעור גדולה וקטנה שאמר רבי יהודה במשנתנו:
 64. אָמַר רַבִּי בְּנִימִין כִּרְיָת אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כששנה רבי יהודה
 65. שיעור טפח בבדמה גדולה, לֹא התכוין כשאמר 'גְּדוּלָה' לבהמה
 66. גְּדוּלָה מִמֶּשׁ – גדולה שבגדולות, שרק בה השיעור הוא טפח ועל כל
 67. הקטנות ממנה נאמר 'הקטנה ברובה'. וְגַם לֹא התכוין כשאמר
 68. 'הקטנה ברובה' לבהמה קְטַנָּה מִמֶּשׁ וכל השאר השיעור בטפח.
 69. אֵלָּא כָּל בַּהמָה שֶׁנִּקְרַע בָּהּ בְּכִרְיָה טַפַּח וְלֹא הָיוּ רֹבְאֵי – ועדיין
 70. אין הקרע רוב מהכרס, זו היא הבהמה שֶׁשְּׁנִינּוּ בַּהּ 'גְּדוּלָה טַפַּח'.
 71. וכל בהמה שקטנה כל כך שאף שנקרע כריסה ברובא וְלֹא הָיוּ –
 72. ועדיין אין בקרע טַפַּח, זו היא הבהמה שֶׁשְּׁנִינּוּ בַּהּ 'קְטַנָּה בְּרֹבְאֵי'
 73. והיינו שבין שנקרע טפח, ובין שנקרע רוב הכרס, טריפה.
 74. מקשה הגמרא: מַה שאמרת שכשנקרע רֹבְאֵי של כרס וְאֵף שֶׁלֹא הָיוּ
 75. טַפַּח, טריפה, פְּשִׁיטָא – הלא פשוט הוא דין זה, שהרי הוא כלל
 76. בידינו בכל התורה שרובו ככולו, ואף תנא קמא הוסיף בכך, ומדוע
 77. הוצרכה המשנה להשמיעו. מתרצת הגמרא: לֹא צְרִיכָא דְהוּיָא
 78. טַפַּח מִמֶּשׁוֹ – לא הוצרכה המשנה לומר דין זה שכשנקרע ברובו
 79. הרי הוא טריפה אף שאין שיעור הקרע טפח, אלא באופן שחסר אך
 80. משהו לטפח. דְּמַהוּ דְּתִימָא שבאופן כזה עַד דְּמִיקְרַע בָּהּ טַפַּח – עד
 81. ששיעור הקרע לא יושלם לטפח לֹא הָיוּ מְרַפָּה, קָא מְשַׁמַּע לָן שאין
 82. הדבר כן, אלא כל שיש בו רוב מהכרס, טריפה.
 83. ממשיכה הגמרא לבאר דין כרס החיצונה: אָמַר גְּנִיבָא אָמַר רַבִּי
 84. אָסִי, הכרס החיצונה שנקרעת – ניקבה בנקב שחללו בשיעור סָלַע
 85. שהוא מטבע רחב, מְרַפָּת. וזאת משום שְׂאֵם תְּמַתַּח הנקב ותשתנה
 86. צורתו מעיגול לסדק צר וארוך ללא חלל, על ידי שיוצמדו גבולותיו
 87. זה לזה, תַּעֲמֹד שיעור הקרע עַל הַטַּפַּח שהוא השיעור שנטרפת.
 88. מבארת הגמרא: אָמַר רַבִּי חֵיטָא בְּרַ אָבָא, לְרִידֵי מְרַפָּא לִי מִיְנֵיהּ
 89. דְּגְנִיבָא – אני שמעתי מגניבא עצמו ביאור שיעור זה, כשעמדנו
 90. אַמְבָּרָא דְּנַהֲרָדְעָא – על הגשר של נהרדעא, שכאשר נקרה
 91. בצמצום פְּסָלַע, עֲדִין בְּשָׂרָה, ורק כשנקרה יָתֵר מִפְּסָלַע מְרַפָּה.
 92. מבררת הגמרא: וּבְכַמָּה יָתֵר מִפְּסָלַע ויהיה טריפה. מבארת הגמרא:
 93. אָמַר רַב יוֹסֵף, גְּנוּן דְּעוּלֵין תְּלַת קְשִׁיטָא בְּצִיפָא בְּדוּחָקָא –
 94. כשיעור שניתן להכניס בו בדוחק שלשה גרעיני תמר כששאריות
 95. הפרי דבוק בהם, או שלשה גרעינים בְּלֹא צִיפָא בְּרוּוּחָא – בלא
 96. שאריות הפרי, ויוכל להכניסם ברווח.
 97. שנינו במשנה: הַמָּסָם וְבֵית הַפּוֹסוֹת שניקבו לחוץ. והיינו שנקבו לצד
 98. חלל הבהמה ולא לצד הפנימי היכן שדבוקים הם זה לזה. הגמרא
 99. מבארת דין מחט הנמצאת בדופן בית הכוסות: תְּנִי דְּרַבִּין בְּבֵרֵיתָא,
 100. מַחַט שֶׁנִּמְצְאָת תְּחוּבָה בְּעוּבֵי הַדּוּפֵן הַכּוֹפּוּל שֶׁל בֵּית הַפּוֹסוֹת העשוי
 101. משני עורות הדבוקים זה בזה, הדין הוא, שאם נמצאת המחט תחוּבָה
 102. רק מִצַּד אֶחָד ולא נקבה את העור השני, בְּשָׂרָה, שהעור השלם מגין
 103. וסותם הנקב. ואם תחוּבָה מִשְׁנֵי צַדִּימַי שאו ניקבו שני העורות זה
 104. כנגד זה, מְרַפָּה, כדין נקב בבית הכוסות (ראה איורים). ואם יש ספק
 105. שמא לא נתחבבה המחט אלא לאחר שחיטה ולא הוסיפה, יש לבדוק
 106. ולראות אם נִמְצְאָת עָלֶיהָ סביב הנקב קוֹרֵט (משהו) דָּם,

1. בּוֹבְנֵי קְרִיבֵי – כדים ריקים, דברים בלא טעם, שודאי לא אמר שאינה
 2. כשירה כשניטל ממנה יותר. אלא הֲבֵי אָמַר רַב נַחְמָן, כאשר נחסר
 3. מן החלחולת במקום הַדְּבָקָא, אֶפְּלוּ נִימָל פּוּלוּ, בְּשָׂרָה, לפי שנטתם
 4. על ידי העמדת הירכים. וְהַכּוּשׁר זֶה הוּא דוּקָא בתנאי שֶׁשְּׁשִׁיתִיר בּו
 5. בנותר מן החלחולת שיעור כְּרִי תְּפִיטָה – אחיות יד, וְכַמָּה הוא
 6. שיעור זה, אָמַר אַבְיָי, כְּמֵלֵא בְּמֵדָא – אצבע, ואף בְּתוֹרָא – בשור
 7. שחלחולתו גדולה די בכך.
 8. שנינו במשנה במיני הטרפיות: הַכְּרֵס הַפְּנִימִי שניקבה או שנקרע רוב
 9. החיצונה. הגמרא מבארת איהו חלק בכרס נקרא הכרס הפנימית
 10. שנקב כל שהוא בה טריפה, ואיהו חלק הנקרא כרס חיצונה שאינה
 11. טריפה אלא כשנקרעה רובה: אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב, הָעִיד נִתָּן
 12. בְּרַ שִׁילָא רִישׁ טַבְּחִיא דְּצַפּוּרֵי – ראש השוחטים של העיר ציפורי
 13. לְפָנֵי רַבִּי מִשּׁוֹם [בשם] רַבִּי נַחְמָן, אִי זֶה הוּא כְּרֵס הַפְּנִימִית שֶׁנִּקְבָה
 14. כל שהוא בו טריפה, הוא החלק מהכרס הנקרא סְנִיפָא דִּיבֵי – שְׁנֹאֵי
 15. אף לזאבים, מפני שהוא מאוס וכחוש, וכל שאר הכרס נקרא חיצון
 16. ושיעורו ברוב. וכן אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן קֶרְתָּה, שהכרס הפנימי הוא
 17. המקום הקרוי סְנִיפָא דִּיבֵי. רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אָמַר, הכרס הפנימי הוא
 18. החלק הנקרא אִיסְתוּמָכָא דְּכְרִסָא. רַב אָסִי אָמַר [בשם] רַבִּי יוֹזֵבֵן,
 19. מְקוֹם צַר יֵשׁ בְּכְרֵס וְרַק הוּא הַפְּנִימִי, וְאִינִי יוֹדַע אִיְהוּ מְקוֹם זֶה.
 20. אָמַר רַב נַחְמָן בְּרַ יִצְחָק, אִם כן שאין יודע היכן מקום זה, נִפְּלַ כְּרִסָא
 21. בְּבִרְיָא – נפל פירושו של כרס בבור, כלומר שעדיין לא התפרש מקום
 22. הכרס הפנימי. אָמַר רַב אֶחָא בְּרַ רַב עֻזָא אָמַר רַב אָסִי, יש בידינו
 23. פירושו של מקום צר זה שאמר רבי יוחנן, ותחילתו הוא מִן הַמֵּיצַר –
 24. מן המקום בכרס שהולך ונעשה צר וְלִמְטָה – עד קצהו לצד הושט,
 25. וזהו כרס הפנימי, ונקרא כך מפני שנחבא בדופני החזה. רַבִּי יַעֲקֹב
 26. בְּרַ נַחְמָנִי אָמַר שְׁמוּאֵל, הַמְּקוֹם בְּכֵרס שְׂאֵין בּו מִילַת – צמר, הוא
 27. הפנימי. רַבִּי אַבְיָא אָמַר גְּנִיבָא מִשְׁמִיָּה דְּרַבִּי, הַטַּפַּח האחרון
 28. שְׁבוּשָׁט הַקְּמוּד לְכְרֵס, זו היא כְּרֵס הַפְּנִימִית. אָמַרִי בְּמַעְרְבָא –
 29. החכמים שבארץ ישראל מְשַׁמִּיָּה דְּרַבִּי יוֹסֵי בְּרַ חֲנִינָא, כָּל חֲלָקֵי
 30. הַכְּרֵס פּוּלוּ שהוזכרו בדברי האמוראים לעיל זו היא כְּרֵס הַפְּנִימִית,
 31. וְאִיְהוּ כְּרֵס הַחִיצוֹן ששיעורו ברוב, בְּשָׂרָה העשוי כקרום עב שהוֹפָה
 32. אֶת רֹב הַכְּרֵס מתחתיו לצד הקרקע. רַבָּה בְּרַ רַב הוּנָא אָמַר, מְקוֹם
 33. הכרס הנקרא מְרַפָּעָתָה הוא הכרס הפנימי. מבררת הגמרא: מֵאֵי –
 34. היכן היא הַמְרַפָּעָתָה. משיבה הגמרא: אָמַר רַב אֲוִיָא, הִיכָא דְּרַפְּעֵי
 35. מְרַפָּחֵי – היכן שחותרים הטבחים להוציא הבני מעיים, והיינו צד הכרס
 36. הרואה את הקרקע שמתגלה ונראה מיד כשפותחים הבהמה, הוא
 37. הפנימי.
 38. מביאה הגמרא את המנהג בזה: בְּנַהֲרָדְעָא עָבְרֵי – נהגו להחמיר
 39. בְּרַבָּה בְּרַ רַב הוּנָא שכל הרואה את הקרקע הוא כרס הפנימי ונקב
 40. במשהו בו עושה את הבהמה טריפה. אָמַר לִיה רַב אָשִׁי לְאִמְמִיר
 41. שהיה מנהרדעא, כָּל הַנִּי שְׁמַעְתָּתָא – כל השיטות הללו שהוזכרו
 42. לעיל, מֵאֵי – האם אין אתם חוששים להחמיר כמותם. אָמַר לִיה
 43. אַמִּימַר, בּוּלְהוּ – כל השיטות שהוזכרו לעיל שִׁיבֵין בְּרַבָּה בְּרַ רַב
 44. הוּנָא – כלולים בשיטת רבה בר רב הונא שכרס הפנימי הוא
 45. המפרעתא, שבה נמצאים החלקים הנקראים סניא דיבי, ואיסתומכא,
 46. ומקום שאין בו מילת, ואם כן כשהחמירו כרבה בר רב הונא להטריף
 47. שם בנקב משהו, ממילא החמירו גם בחלקים אלו.
 48. חזר רב אשי ושאלו: וְדַרְבֵּי אָסִי – ושיטת רב אסי שְׁאָמַר בשם רַבִּי
 49. יוֹהָנָן שהכרס הפנימי הוא המקום הצר שיש בכרס ואיני יודע איהו,
 50. מֵאֵי – האם גם לזה אין אתם חוששים, והרי כיון שאין המקום יודע,
 51. יש להסתפק בכל הכרס אף מחוץ למקום הנקרא מפרעתא. אָמַר לִיה
 52. אַמִּימַר, אין לחשוש להחמיר יותר מהמפרעתא מחמת דברי רבי יוחנן
 53. שאמר שאינו יודע, שהרי כְּבֵר פִּרְיָשָׁה את שיטתו רַב אֶחָא בְּרַ עֻזָא,